

Kopie

Afgeleverd aan: mr. CLAES Johan

Uitsluitend voor bestuurlijke inlichting - behoeften van
inwendige aard

Arrestnummer C / 1482 / 2017
Repertoriumnummer 2017 / 4652
Datum van uitspraak 20 december 2017
Rolnummer 2017/CO/11
Notienummer parket-generaal 2017/PGA/298 2017/VJ11/63

webanalisatie

Hof van beroep Antwerpen

Arrest

kamer C4 (voorheen kamer 12)
correctionele zaken

Aangeboden op
Niet te registreren

COVER 01-00001002966-0001-0023-01-01-1

2017/PGA/298 – 2017/VJ11/63

Het OPENBAAR MINISTERIE

en

1.

wonende te Berlaar,

burgerlijke partij

vertegenwoordigd door mr. Johan Verhaegen, advocaat bij de balie van Mechelen

1927

2.

geboren te op

wonende te Soignies,

burgerlijke partij

aanwezig

tegen

1926

grondwerker

geboren te op

wonende re Berlaar,

Belg

beklaagde

vertegenwoordigd door mr. Luc Verbocht, advocaat bij de balie van Antwerpen

1. Ten laste gelegde feiten

Te _____, tussen 21 juni 2012 en 9 februari 2013, in meerdere malen, op niet nader te bepalen data, onder meer op 8 februari 2013

Op het onroerend goed gelegen te
Kadastraal omschreven als
met een oppervlakte van respectievelijk 79 a 30 ca, 54 a 50 ca en 70 a 45 ca

eigendom van _____ (geboren op _____), krachtens de akte van aankoop
verleden voor notaris _____ en _____ op _____,

Gelegen in agrarisch gebied,

bij inbreuk op artikel 6.1.1.1° van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening

hetzij zonder voorafgaande stedenbouwkundige vergunning, hetzij in strijd met de vergunning, hetzij na verval, vernietiging verstrijken van de termijn van de vergunning, hetzij in geval van schorsing van de vergunning, hierna vermelde handelingen, zoals bepaald bij artikel 4.2.1.4° (het aanmerkelijk wijzigen van het reliëf van de bodem, hetzij door de bodem aan te vullen, op te hogen, uit te graven of uit te diepen waarbij de aard of de functie van het terrein wijzigt),

namelijk het ophogen van drie percelen gedeeltelijk gelegen in mogelijk overstromingsgevoelig gebied en grenzend aan effectief overstromingsgevoelig gebied, om deze percelen geschikt te maken als hooiland;

overgeschreven op het hypotheekkantoor van _____ op _____
ref.:
bedrag: 173,12 euro
(get) hypotheekbewaarder

eigendomsakte d.d. 28 juni 1995 verleden door notaris _____ te _____
eigendomsakte d.d. 20 september 1995 door notaris _____ te _____

2. Bestreden beslissing

2.1.

Bij het vonnis, op tegenspraak gewezen op 21 november 2016 door de rechtbank van eerste aanleg Antwerpen, afdeling Antwerpen, kamer AC1, werd als volgt beslist:

VEROORDEELT:

- beklaagde hoofdens de feiten van de tenlastelegging tot een geldboete van DUIZEND EUR.

Beveelt dat de tenuitvoerlegging van de geldboete uitgesproken ten laste van veroordeelde, wordt uitgesteld voor een termijn van één jaar vanaf heden, uitgezonderd een effectieve geldboete van 250 EUR, vermeerderd met 50 decimes, zijnde 1500 EUR, of een vervangende gevangenisstraf van vijfenzeventig dagen.

Verplicht veroordeelde, als bijdrage voor de financiering van het Fonds tot hulp aan de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en aan de occasionele redders, tot het betalen van een bijdrage van 25 EUR, vermeerderd met 50 decimes, en gebracht op 150 EUR.

Verplicht veroordeelde tot betaling van de kosten van het geding belopende 218,44 EUR op heden en tot een vergoeding van 51,20 EUR.

Zegt dat de geldboete van 1000 EUR vermeerderd wordt met 50 decimes, zodat die geldboete 6000 EUR bedraagt.

Bepaalt de duur van de gevangenisstraf waardoor de geldboete vervangen kan worden, bij gebrek aan betaling binnen een termijn vermeld in artikel 40 van het strafwetboek, op drie maanden voor de geldboete van 1000,- EUR;

Beveelt het herstel van het onroerend goed gelegen te kadastraal omschreven als in zijn oorspronkelijke toestand hetgeen impliceert:

- Enerzijds, het terug afgraven van de aangevoerde grond, zodat de onvergunde reliëfwijziging ongedaan wordt gemaakt en de betrokken percelen worden herleid tot hun oorspronkelijk maaiveld;
- Anderzijds, het terug openmaken van de binnengrachten op de betrokken percelen;

En dit binnen de zes maanden na het kracht van gewijsde gaan van huidig vonnis onder verbeurte van een dwangsom van 25 EURO per dag vertraging.

Zegt dat de Stedenbouwkundig Inspecteur en/of het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Berlaar, in geval het vonnis niet ten uitvoer wordt gelegd, ambtshalve in de uitvoering ervan kan voorzien.

Machtigt de Stedenbouwkundig Inspecteur en/of het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Berlaar de van de herstelling van de plaats afkomende materialen en voorwerpen te verkopen, te vervoeren, op te slaan en te vernietigen op een door hem gekozen plaats.

Zegt voor recht dat de veroordeelde gehouden is alle uitvoeringskosten, verminderd met de opbrengst van de verkoop van de materialen en voorwerpen, te vergoeden op vertoon van een staat, begroot en invorderbaar verklaard door de beslagrechter.

Rechtdoende over de vordering van de burgerlijke partij:

1.

Verklaart de ingestelde vordering van partij _____ ontvankelijk en als volgt gegrond.

Veroordeelt beklagde _____ om aan de burgerlijke partij te betalen, als schadevergoeding, de som van EEN (1,00) EURO provisioneel.

Verleent voorbehoud aan de burgerlijke partij voor eventuele milieuschade ingevolge de handelingen van beklagde.

Houdt de beslissing omtrent de kosten en de intresten voorlopig aan.

Wijst het meer- en anders gevorderde af.

- mevrouw de voorzitter in haar verslag,
- het Openbaar Ministerie in zijn uiteenzetting van de zaak en in zijn vordering,
- de burgerlijke partij in haar middelen, ontwikkeld door haar raadsman voornoemd,
- de burgerlijke partij in zijn middelen, ontwikkeld door hemzelf,
- de beklaagde in zijn middelen van verdediging ontwikkeld door zijn raadsman voornoemd.

De neergelegde stukken en conclusies werden in het beraad betrokken.

4. Beoordeling van de ontvankelijkheid van de rechtsmiddelen en van de omvang van het hoger beroep

4.1. Ontvankelijkheid van de hogere beroepen

1. De verklaringen van hoger beroep, zowel van de beklaagde als van het Openbaar Ministerie, werden tijdig en regelmatig gedaan op de griffie van de rechtbank die het bestreden vonnis heeft gewezen.

2. Het verzoekschrift van de beklaagde d.d. 21.12.2016 zoals bedoeld in artikel 204 Wetboek van Strafvordering werd tijdig ingediend ter griffie van de rechtbank die het bestreden vonnis heeft gewezen en de daarin bepaalde grieven zijn nauwkeurig.

3. Het verzoekschrift van het Openbaar Ministerie d.d. 21.12.2016 zoals bedoeld in artikel 204 Wetboek van Strafvordering werd tijdig ingediend ter griffie van de rechtbank die het bestreden vonnis heeft gewezen en de daarin bepaalde grief met betrekking tot de strafmaat is nauwkeurig.

4. Gelet op het bovenstaande zijn de hogere beroepen van de beklaagde en van het Openbaar Ministerie regelmatig naar vorm en termijn en ontvankelijk.

4.2. Omvang van de hogere beroepen

Het hof heeft ambtshalve geen grieven van openbare orde opgeworpen zoals bedoeld in artikel 210, tweede lid Wetboek van Strafvordering.

Gelet op de overwegingen onder rubriek 4.1. van dit arrest is de rechtsmacht van het hof daarom beperkt tot de beoordeling van de beschikkingen op strafrechtelijk gebied van het bestreden vonnis die betrekking hebben op de strafmaat, de opgelegde herstelmaatregel en de beoordeling van de beschikkingen op burgerrechtelijk gebied van het bestreden vonnis die betrekking hebben op de ontvankelijkheid van de burgerlijke vorderingen en het oorzakelijk verband.

5. Motivering ten gronde

5.1. Op strafrechtelijk gebied

1. Op strafrechtelijk gebied heeft enkel het Openbaar Ministerie hoger beroep aangetekend, om reden dat het verlenen van de gunst van het gedeeltelijk uitstel van de tenuitvoerlegging van de geldboete niet als gepast zou overkomen, gelet op de aard en de gewichtigheid van de ten laste gelegde feiten.

2. Bij de straftoemeting wordt in hoofde van de beklaagde rekening gehouden met:

- de persoon en de ingesteldheid van de beklaagde,
- zijn hoedanigheid van professionele grondwerker, zodat hij geacht mag worden op de hoogte te zijn van de geldende reglementeringen ter zake,
- zijn talrijke strafrechtelijke voorgaanden, waaronder een hele reeks veroordelingen door de politierechtbank wegens verkeersinbreuken, alsmede meerdere veroordelingen wegens inbreuken op de wetgeving inzake afvalstoffen en milieuvergunning, douane en accijnzen, en stedenbouwkundige inbreuken,
- de omstandigheden en ernst van de feiten, die werden gesteld met het oog op het bekomen van een persoonlijk voordeel zonder zich te bekommeren voor de nadelige gevolgen van de reliëfwijziging voor de omliggende percelen,
- de vaststelling dat de door beklaagde uitgevoerde reliëfwijziging getuigt van een gebrek aan respect voor de geldende regelgeving,
- het verstrijken van de tijd sedert de feiten zonder dat er sprake is van het overschrijden van de redelijke termijn.

Daarom werd aan de beklaagde door de eerste rechter om oordeelkundige redenen, beaamd en overgenomen door het hof, een geldboete van 1.000 euro opgelegd, te vermeerderen met de opdecimen of een vervangende gevangenisstraf van 3 maanden.

Anders dan de eerste rechter, is het hof van oordeel – mede rekening houdend met het beladen strafrechtelijk verleden van beklaagde hetgeen een gebrekkig normbesef in zijn hoofd aantoont – dat deze geldboete effectief dient opgelegd te worden, aangezien beklaagde in het verleden reeds een tiental maal de gunst van het (geheel of gedeeltelijk) uitstel van tenuitvoerlegging van zijn bestraffing heeft verkregen, hetgeen hem er niet van heeft weerhouden om telkens nieuwe strafbare feiten te plegen.

Het hof is derhalve van oordeel dat beklaagde reeds méér dan voldoende kansen en gunsten heeft gekregen, zodat een effectieve geldboete de enige aangewezen bestraffing is voor de thans voorliggende feiten.

De omvang van de opgelegde geldboete is aangepast aan het door beklaagde beoogde onrechtmatig financieel geldgewin en aan de ernst van de feiten, en de duur van de vervangende gevangenisstraf is aangepast aan de omvang van de geldboete.

5.2. Met betrekking tot de herstellvordering

5.2.1. De interne en externe wettigheid, de motivering en de redelijkheid van de herstellvordering

De herstellvordering van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Berlaar dateert van 19.02.2015 (stuk 85) met positief advies van de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid van 23.04.2015 (stuk 87).

Het volledig herstel in deze zaak houdt in:

“het herstel van de toestand in de vorige staat door enerzijds het terug afgraven en wegvoeren van de aangevoerde grond, zodat de onvergunde reliëfwijziging ongedaan wordt gemaakt en de betrokken percelen worden herleid tot hun oorspronkelijke maaiveld en door anderzijds het terug open maken van de binnengrachten op de betrokken percelen, dit binnen het half jaar na het van kracht worden van de herstellvordering, op straffe van een dwangsom van 25 euro per dag vertraging”.

De herstelvordering strekt er in deze zaak toe de onrechtmatige toestand ingevolge het in hoofde van beklaagde bewezen verklaarde misdrijf van het zonder voorafgaande stedenbouwkundige vergunning wijzigen van het reliëf van de bodem te doen verdwijnen en is noodzakelijk om de gevolgen van dit misdrijf ongedaan te maken. De herstelmaatregel inzake stedenbouw heeft in deze zaak een burgerrechtelijk karakter daar het een bijzondere vorm van teruggave beoogt, zij het dat deze burgerlijke vordering door het Openbaar Ministerie wordt uitgeoefend in het algemeen belang.

De rechter is gehouden de herstelmaatregelen te bevelen zoals gevorderd door de herstelvorderende overheid, maar dient deze wel op de interne en externe wettigheid te toetsen en te onderzoeken of ze stroken met de wet dan wel op machtsoverschrijding of machtsafwending berusten (art. 159 GW).

De rechter kan enkel nagaan of de door de herstelvorderende overheid gedane keuze van herstelmaatregel uitsluitend steunt op motieven van een goede ruimtelijke ordening en gebeurlijk een herstelvordering die zou steunen op motieven vreemd aan de ruimtelijke ordening of die kennelijk onredelijk zou zijn zonder gevolg laten. Bovendien moet de rechter ook nagaan of de last die voor de beklaagde uit het gevorderde herstel zou voortvloeien, opweegt tegen het voordeel dat hieruit voor de ruimtelijke ordening zou ontstaan.

Het is dan ook niet aan de rechter om de aard of de invulling van de herstelvordering aan te passen.

De omstandig gemotiveerde herstelvordering van 19.02.2015 is zowel intern als extern wettig en beoogt, binnen de weerhouden feiten, op gepaste, aangepaste doch noodzakelijke wijze het herstel van de gevolgen van het door de beklaagde gepleegde misdrijf. Zij steunt op motieven van goede ruimtelijke ordening, in het bijzonder het herstel van de door het misdrijf ernstig verstoorde waterhuishouding van de omliggende percelen, en is niet kennelijk onredelijk.

De gevorderde herstelmaatregel vindt derhalve steun in de elementen van het dossier en de aangevoerde motieven.

De Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid verleende op 23.04.2015 een positief advies, waarbij in het bijzonder verwezen werd naar:

- De verstoring van de waterhuishouding binnen de onmiddellijke omgeving en de hinder voor derden in functie van de weerslag van de geviseerde handeling(en) op

het vlak van gezondheid, gebruiksgenot en veiligheid in het algemeen, in het bijzonder met inachtneming van de doelstellingen van artikel 1.1.4. VCRO.

Het terrein ligt volgens een door het secretariaat van de Raad genomen uittreksel van de kaart van de watertoets, overeenkomstig het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid (BS 14.11.2003), deels in mogelijk overstromingsgevoelig gebied en paalt aan effectief overstromingsgevoelig gebied (stukken eigen onderzoek).

Op grond van de elementen van het dossier is het aannemelijk dat de geïsoleerde inbreuk(en) een vermindering van de infiltratie van het hemelwater of een vermindering van de ruimte voor het watersysteem tot gevolg heeft (hebben) die van dien aard is dat vanuit dit opzicht de beoogde herstelmaatregel kan worden bijgetreden.

Uit de elementen van het dossier blijkt bovendien dat eigenaars van nabijgelegen percelen klacht indienden omdat *“naar aanleiding van de ophoging van de gronden (...) problemen (bleken) te zijn ontstaan met de waterhuishouding in de omgeving.”*

- Visueel-vormelijke hinder die onaanvaardbaar is binnen de onmiddellijke omgeving en de verstoring van het bodemreliëf binnen de onmiddellijke omgeving.

Uit de elementen van het dossier blijkt dat er verschillende hopen grond op het terrein werden gestort. De werken werden op 08.02.2013 stilgelegd middels een stakingsbevel. De thans aanwezige grondhopen vormen een visuele smet in de hierboven beschreven onmiddellijke omgeving.

Dat beklagde er louter een andere visie op na houdt is niet dienend en de ingeroepen beweringen zijn alleszins niet van aard om het hof anders te doen beslissen.

Gezien de omvang en de aard van de inbreuk brengt de herstellordering zoals gesteld en gehandhaafd voor de beklagde geen onredelijke last mee die het voordeel dat voor de ruimtelijke ordening zou ontstaan zou overstijgen.

Het feit dat enkel beklagde werd gedagvaard voor de reliëfwijziging, en dat de herstellordering thans enkel tegen beklagde wordt gericht en niet tegen de eigenaar van de betrokken percelen is een gevolg van het autonoom vervolgingsbeleid van het Openbaar Ministerie.

De bewering van beklagde dat hij geen enkel voordeel zou hebben genoten van de uitgevoerde werken, is evenmin relevant in het kader van de beoordeling van de thans voorliggende herstellvordering. De strafrechtelijke schuld van beklagde staat immers definitief vast, en maakt – gelet op de grenzen van het hoger beroep ingevolge de geformuleerde grieven – niet langer het voorwerp uit van huidig debat in graad van hoger beroep.

In tegenstelling tot hetgeen beklagde voorhoudt op blz. 4 van zijn beroepsconclusie, is het zo dat de herstellvordering niet tegen een bepaalde persoon wordt gericht, doch wel *in rem*, waarbij het aan de rechter ten gronde toekomt om te oordelen wie strafrechtelijk verantwoordelijk is voor de geviseerde inbreuken en aan wie de herstelmaatregel moet worden opgelegd.

Ten onrechte houdt beklagde verder voor dat de herstelmaatregel onuitvoerbaar zou zijn, om reden dat er op de bewuste percelen ook grondwerken zouden zijn uitgevoerd door een andere grondwerker (), en beklagde als ‘niet-eigenaar’ geen kennis zou hebben van de wijzigingen in of op het terrein over de laatste vijf jaar.

Beklagde maakt op geen enkele wijze aannemelijk dat er op het perceel, voorafgaand aan de in hoofde van beklagde bewezen verklaarde reliëfwijziging tussen 21.06.2012 en 09.02.2013, nog ophogingen van het terrein zouden zijn uitgevoerd door derden. Hiervan ontbreekt elk bewijs, en deze bewering werd uitdrukkelijk tegengesproken door de eigenaar van de percelen, zijnde de heer

De toestand van de percelen sedert de door beklagde uitgevoerde reliëfwijzigingen blijkt ongewijzigd te zijn. Het hof verwijst ter zake naar de navolgende controles van de percelen door de politie op 16.05.2014 (stuk 70) en op 02.03.2016 (stuk 94), waaruit blijkt dat aan de toestand van de percelen niets is gewijzigd (buiten het feit dat de ophogingen inmiddels met groen zijn bedekt) sedert de werken werden stilgelegd op 08.02.2013.

Het is derhalve geenszins zo dat beklagde niet zou weten wat de oorspronkelijke toestand van de percelen was voorafgaand aan de bewezen verklaarde reliëfwijziging: beklagde kende wel degelijk de toestand en de ligging van de percelen, waarop hij vanaf 21.06.2012 vrachtwagens met grond heeft (laten) aanvoeren.

Het is wel degelijk materieel mogelijk voor beklagde om de door hem uitgevoerde reliëfwijziging ongedaan te maken en de percelen terug in hun oorspronkelijke staat te

herstellen. De thans gevorderde herstelmaatregel is geenszins ‘onuitvoerbaar’, zoals beklagde ten onrechte voorhoudt.

Ten onrechte beroept beklagde zich op het arrest Hamer van 27.11.2007 van het Europees Hof van de Rechten van de Mens, nu er, ondanks het tijdsverloop sedert de vaststelling van de feiten, geen overschrijding van de redelijke termijn is vast te stellen. De vaststellingen dateren van 08.02.2013. De herstellvordering van de gemeente Berlaar werd samen met het advies van de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid d.d. 23.04.2015 aan het Openbaar Ministerie meegedeeld op 07.07.2015 (stuk 89). Er werd enkele malen nazicht gedaan ter plaatse om na te gaan of er al een vrijwillig herstel van de percelen naar hun oorspronkelijke toestand was uitgevoerd (op 16.05.2014 en op 02.03.2016, stukken 70 en 94).

Het hof stelt eveneens vast dat de zaak een normaal verloop heeft gekend zowel voor de eerste rechter als in graad van hoger beroep. Er is dan ook geen sprake van de overschrijding van de redelijke termijn waardoor de herstellvordering onredelijk zou zijn.

Overigens, de mogelijke vaststelling dat een herstel in de oorspronkelijke staat een straf zou zijn in de zin van art. 6.1 EVRM en 14.1 IVBPR, brengt enkel mee dat de waarborgen van die bepalingen moeten worden in acht genomen en heeft alleszins niet tot gevolg dat die maatregel in de Belgische wetgeving van strafrechtelijke aard is zodat de algemene bepalingen van het Belgisch strafrecht en het strafprocesrecht er toepassing op moeten vinden. Het blijft bijgevolg voor de strafrechter mogelijk het herstel te bevelen teneinde de gevolgen van het misdrijf te doen ophouden.

Het arrest Hamer is derhalve niet van toepassing op onderhavige zaak.

Evenmin kan de houding van de herstellvorderende overheid, de gemeente Berlaar, als een vorm van rechtsmisbruik worden aangemerkt, zoals beklagde ten onrechte voorhoudt op blz. 5 van zijn beroepsconclusie.

5.2.2. De uitvoeringstermijn en de dwangsom

Op grond van art. 6.1.41.§3 Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening bepaalt de rechtbank een termijn voor de uitvoering van de herstelmaatregelen en kan de rechtbank op vordering van het college van burgemeester en schepenen een dwangsom bepalen. Het college van burgemeester en schepenen vordert in zijn herstellvordering een dwangsom van 25 euro per dag vertraging.

De termijn voor het herstel wordt bepaald op 6 maanden vanaf het in kracht van gewijsde gaan van huidig arrest om de beklaagde de nodige tijd te verschaffen om zich aan de hem bij dit arrest opgelegde verplichtingen te conformeren.

Bij de bepaling van deze termijn heeft het hof rekening gehouden met:

- de omvang van de werken, en in het bijzonder de termijn waarbinnen de geviseerde reliëfwijziging door beklaagde werd aangebracht, zijnde de incriminatieperiode tussen 21.06.2012 en 09.02.2013 (ongeveer 7,5 maanden);
- de tijd die reeds verstreken is sedert de betekening van de dagvaarding d.d. 27.07.2016, waarvan beklaagde gebruik had kunnen maken om vrijwillig over te gaan tot verwijdering van de door hem aangevoerde grond;
- het uitstel van de zaak in hoger beroep van de zitting van 14.06.2017 naar de zitting van 29.11.2017 (ongeveer 5,5 maanden), ten einde de betrokken partijen en de overheid toe te laten te overleggen en ten einde beklaagde de gelegenheid te geven over te gaan tot herstel. Het hof stelt vast dat beklaagde géén gebruik heeft gemaakt van de hem geboden kans om vrijwillig over te gaan tot verwijdering van de door hem aangevoerde grond, ondanks het feit dat zijn strafrechtelijke schuld aan de reliëfwijziging op dat ogenblik reeds definitief vast stond.

Het is gepast om een dwangsom op te leggen waarvan het bedrag dient bepaald op 25 euro per dag vertraging indien niet vrijwillig door beklaagde wordt overgegaan tot het herstel van de plaats in zijn vorige toestand, zoals boven aangegeven, en dit binnen de opgelegde hersteltermijn van 6 maanden, met dien verstande dat die dwangsom zal verbeuren vanaf de eerste dag na de hoger vermelde hersteltermijn in zoverre het huidig arrest vooraf werd betekend. Dit houdt concreet in dat er geen dwangsomtermijn wordt toegestaan.

De herstellvordering dateert reeds van 19.02.2015, en tot op heden is beklaagde – ondanks de bijkomende mogelijkheid die hem geboden werd door het uitstel van de behandeling van de zaak op de zitting van 14.06.2017 naar de zitting van 29.11.2017 – niet vrijwillig overgegaan tot uitvoering van deze herstellvordering zodat het hof het opleggen van een dwangsom nuttig acht.

Het opleggen van een dwangsom moet beklaagde ertoe aanzetten de herstelmaatregel uit te voeren. De verplichting tot het uitvoeren van de herstelmaatregel komt toe aan

beklaagde en niet aan het college van burgemeester en schepenen. Er is dan ook geen aanleiding om deze dwangsom te beperken in de tijd.

Er is geen valabele reden voorhanden om een plafond op te leggen.

Tevens machtigt het hof het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Berlaar en/of de stedenbouwkundige inspecteur om ambtshalve de herstellvordering uit te voeren op kosten van de beklagde, in geval het arrest niet vrijwillig door beklagde wordt uitgevoerd.

5.3. Op burgerrechtelijk gebied

5.3.1. De vordering van de burgerlijke partij

Ten onrechte houdt beklagde in zijn beroepsconclusie voor dat de vordering van de burgerlijke partij , voor wat betreft de onderdelen van haar vordering die door de eerste rechter als ongegrond werden afgewezen, onontvankelijk zou zijn bij gebreke aan een eigen hoofdberoep van deze burgerlijke partij tegen het bestreden vonnis.

Beklaagde heeft immers hoger beroep aangetekend tegen alle beschikkingen van het bestreden vonnis, behoudens de schuldigverklaring. In zijn grievenformulier d.d. 21.12.2016 heeft beklagde grieven geformuleerd op burgerlijk gebied met betrekking tot de ontvankelijkheid van de vordering en het causaal verband.

Bijgevolg is de zaak bij het hof ook op burgerlijk gebied aanhangig gemaakt ingevolge het hoger beroep van de beklagde, en kunnen de burgerlijke partijen bijgevolg bij wijze van incidenteel hoger beroep hun oorspronkelijke vorderingen handhaven of zelfs uitbreiden.

Derhalve is de vordering van de burgerlijke partij wel degelijk ontvankelijk.

De vordering van de burgerlijke partij is in de hierna volgende mate gegrond:

- Het herstel in de oorspronkelijke toestand: in tegenstelling tot de eerste rechter, die oordeelde dat deze vordering – ingevolge de veroordeling van beklagde tot uitvoering van de herstelmaatregel zoals gevorderd door het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Berlaar – zonder voorwerp is geworden, is het hof van oordeel dat de herstellvordering van de gemeente Berlaar

niet als gevolg heeft dat de herstellvordering van de burgerlijke partij zonder voorwerp zou zijn.

Met uitzondering van de vordering tot betaling van een geldsom gelijk aan de meerwaarde die in hoofde van de burgerlijke partij niet mogelijk is, kan in de praktijk het slachtoffer van het stedenbouwmisdrijf bij de uitoefening van zijn recht om herstel van de door het misdrijf veroorzaakte schade, dezelfde maatregelen vorderen als de door de bevoegde overheid gevorderde herstelmaatregel, onverminderd haar mogelijkheid om een vervangende (pecuniaire) schadevergoeding te eisen. Deze vordering van de burgerlijke partij tot herstel van de schade is een zuiver civielrechtelijke vordering en is derhalve niet gesteund op de bepalingen van de VCRO, doch wel op de regels van gemeen recht.

Het hof verklaart deze herstellvordering van de burgerlijke partij ontvankelijk en gegrond, en bepaalt de hersteltermijn op 6 maanden en legt een dwangsom op van 25 euro per dag vertraging indien niet vrijwillig door beklaagde wordt overgegaan tot het herstel van de plaats in zijn vorige toestand binnen de opgelegde hersteltermijn van 6 maanden, met dien verstande dat die dwangsom zal verbeuren vanaf de eerste dag na de hoger vermelde hersteltermijn in zoverre het huidig arrest vooraf werd betekend. Dit houdt concreet in dat er geen dwangsomtermijn wordt toegestaan. Het opleggen van een dwangsom is noodzakelijk, waarbij het hof verwijst naar de redengeving zoals vermeld bij de herstellvordering van de gemeente Berlaar.

- De aanstelling van een deskundige met als opdracht een controle uit te voeren of er geen bodem- noch watervervuiling is ontstaan ingevolge de handelingen van beklaagde: aangezien de burgerlijke partij niet aantoot, noch aannemelijk maakt dat de bewezen verklaarde reliëfwijziging een vervuiling van de bodem of het water heeft veroorzaakt, wordt hiervoor enkel een voorbehoud toegekend.
- Een oriënterend bodemonderzoek aan beklaagde opleggen: bij gebreke aan enig bewijs van bodemverontreiniging dan wel watervervuiling, is deze vordering ongegrond.
- Beklaagde veroordelen tot sanering onder verbeurte van een dwangsom: om diezelfde reden zoals hiervoor aangehaald is deze vordering ongegrond.
- Schadevergoeding van 2.000 euro: volgens de burgerlijke partij bestaat haar schade uit verminderde hooiopbrengst ingevolge natte weides, aankoop extra

hooi en krachtvoer voor haar paarden, kosten inseminatie paarden, het niet functioneren van haar IBA (individuele behandeling afvalwater): het hof neemt aan dat deze burgerlijke partij schade heeft geleden ingevolge de door beklaagde uitgevoerde reliëfwijziging, dewelke de plaatselijke waterhuishouding ontegensprekelijk heeft verstoord en in hoofde van de burgerlijke partij een mingenot heeft veroorzaakt (zie onder meer de bijgebrachte foto's van ondergelopen weides van de burgerlijke partij). De gevorderde meerkosten in verband met haar paarden worden niet bewezen, evenmin het oorzakelijk verband met de bewezen verklaarde feiten. Op basis van de inhoud van het strafdossier en de voorgelegde stukken, bepaalt het hof deze schade in hoofde van de burgerlijke partij LAMBRECHTS in billijkheid op 500 euro in hoofdsom, te vermeerderen met de vergoedende interesten aan de wettelijke rentevoet vanaf 09.02.2013 tot op heden, en vanaf heden met de gerechtelijke interesten tot de dag der volledige betaling.

- De kosten van het geding: aan de burgerlijke partij wordt in billijkheid een rechtsplegingsvergoeding toegekend in eerste aanleg van 180 euro en in hoger beroep van 240 euro.

5.3.2. De vordering van de burgerlijke partij

De burgerlijke partij vorderde voor de eerste rechter een provisionele schadevergoeding ten bedrage van 1 euro. Deze vordering werd door de eerste rechter toegekend.

Ter terechtzitting van het hof vroeg deze burgerlijke partij de bevestiging van het bestreden vonnis. Beklaagde betwist in zijn beroepsconclusie zowel het bestaan van de gevorderde schade, als de omvang en het oorzakelijk verband tussen de bewezen verklaarde feiten van reliëfverhoging en de thans gevorderde schade.

In tegenstelling tot de eerste rechter, is het hof van oordeel dat de burgerlijke partij niet aantoont dat hij enige schade heeft geleden door de in hoofde van beklaagde bewezen verklaarde feiten van reliëfwijziging (ophoging) op zijn percelen.

Het hof verwijst ter zake naar de eigen verklaring van de burgerlijke partij d.d. 11.02.2013 (stuk 35), waaruit blijkt dat er een voorafgaand akkoord bestond tussen beklaagde en de burgerlijke partij over de ophoging van de betreffende

(vochtige) percelen van de burgerlijke partij, en dat deze ophoging goed uitkwam voor de burgerlijke partij

“In de loop van de zomer van 2012 heeft mij gevraagd of hij in de op mijn percelen grond kon aanvoeren. Die percelen liggen lager dan de omliggende. ...

Hoewel het voor mij goed zou uitkomen dat de grond opgehoogd wordt, hij is dan misschien bruikbaar binnen de landbouw, heb ik zelf geen initiatief genomen om deze gronden te laten ophogen. Ik ben gewoon op de vraag ingegaan. ...”.

Alleszins geeft de burgerlijke partij in deze verklaring op geen enkel ogenblik aan dat de ophoging niet met zijn toestemming zou zijn gebeurd, noch dat deze ophoging hem enige schade zou hebben berokkend.

Bijgevolg verklaart het hof de vordering van de burgerlijke partij ongegrond.

Het bestreden vonnis wordt in die zin gewijzigd

6. Wettelijke bepalingen

Het hof houdt rekening met volgende wettelijke bepalingen, de artikelen:

- 11, 12, 14, 24, 31 tot 37 en 41 van de wet van 15 juni 1935
- 162, 185, 190, 190ter, 194, 195, 199, 200, 202, 203, 203bis, 204, 210, 211, 211bis van het Wetboek van Strafvordering
- 1, 2, 3, 7, 38, 40 van het Strafwetboek
- 4.2.1.4°, 6.1.1.lid 1.1°, 6.1.41.§§1 en 3, 6.1.42, 6.1.43, 6.1.44, 6.1.46 en 6.2.1 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening
- 1 van de wet van 5 maart 1952
- 2 en 3 van de wet van 28 december 2011
- 59 en 60 van de programmawet van 25 december 2016
- 58 van het KB van 18 december 1986
- 28 en 29 van de wet van 1 augustus 1985
- 91 van het KB van 28 december 1950
- 44, 45 van het Strafwetboek

De herstellvordering

Verklaart de herstellvordering van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Berlaar ontvankelijk en gegrond als volgt:

Beveelt het herstel van de onroerende goederen, gelegen te kadastraal omschreven als _____, in hun oorspronkelijke toestand, hetgeen impliceert:

- enerzijds, het terug afgraven en wegvoeren van de aangevoerde grond, zodat de onvergunde reliëfwijziging ongedaan wordt gemaakt en de betrokken percelen worden herleid tot hun oorspronkelijke maaiveld;
- anderzijds, het terug open maken van de binnengrachten op de betrokken percelen;

en dit binnen een termijn van ZES MAANDEN na het van kracht worden van huidig arrest;

Beveelt, voor het geval de plaats niet binnen 6 maanden na het in kracht van gewijsde gaan van huidig arrest in de vorige staat wordt hersteld, en/of het strijdige gebruik niet binnen die termijn wordt gestaakt, zoals hiervoor gezegd, dat de stedenbouwkundige inspecteur en/of het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Berlaar, ambtshalve in de uitvoering ervan kunnen voorzien op kosten van de beklaagde;

Zegt dat de overheid die het arrest uitvoert, gerechtigd is om de materialen en voorwerpen afkomstig van de herstelling van de plaats of van de staking van het strijdig gebruik te verkopen, te vervoeren en te verwijderen;

Zegt dat de overtreder die in gebreke blijft, verplicht is alle uitvoeringskosten, verminderd met de opbrengst van de verkoop der materialen en voorwerpen, te vergoeden op vertoon van een staat, opgesteld door de overheid die het arrest uitvoert, of begroot en uitvoerbaar verklaard door de beslagrechter in de burgerlijke rechtbank;

Veroordeelt beklaagde, voor het geval dat aan de veroordeling tot herstel niet wordt voldaan, tot betaling aan het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Berlaar van een dwangsom van VIJFENTWINTIG EURO per dag vertraging vanaf de eerste dag volgend op het verstrijken van de hoger vermelde hersteltermijn en in zoverre huidig arrest vooraf werd betekend;

Op burgerrechtelijk gebied

Verwijst de burgerlijke partij tot de kosten van zijn stelling in beide aanleggen, deze voorgeschoten door de openbare partij in totaal begroot op 28,46 euro;

Veroordeelt de beklagde tot betaling aan de burgerlijke partij van een rechtsplegingsvergoeding in eerste aanleg ten bedrage van HONDERDTACHTIG EURO en een rechtsplegingsvergoeding in hoger beroep ten bedrage van TWEEHONDERDVEERTIG EURO.

Dit arrest is gewezen te Antwerpen door het hof van beroep, kamer C4 (voorheen kamer 12), samengesteld uit:

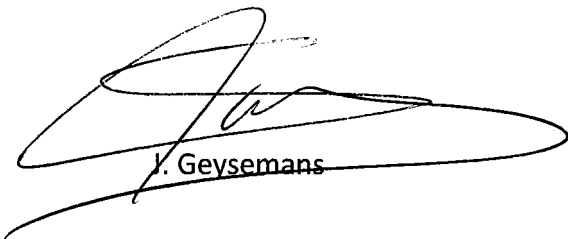
L. Knapen raadsheer d.d. voorzitter
J. Daenen raadsheer
F. De Roy plaatsvervangend raadsheer

en in openbare terechtzitting van 20 december 2017

uitgesproken door L. Knapen, raadsheer d.d. voorzitter

in aanwezigheid van het lid van het Openbaar Ministerie vermeld in het proces-verbaal van de terechtzitting

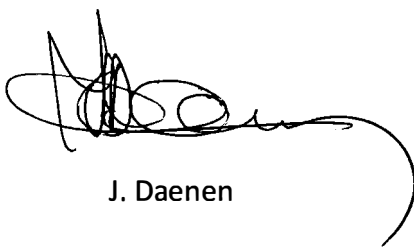
met bijstand van griffier J. Geysmans

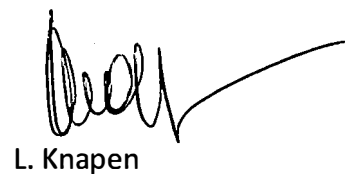
J. Geysmans

F. De Roy

in de onmogelijkheid zijnde om te tekenen
(art. 195bis Wetboek van Strafvordering)

J. Daenen

L. Knapen

